

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn.: KO-07884/2014-ERU

V Jihlavě dne 26. srpna 2014

Č. j.: 07884-3/2014-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení vedeném pod sp. zn.: KO-07884/2014-ERU, s podezřelým ze spáchání správního deliktu, kterým je **společnost MERTASTAV, s.r.o., se sídlem Štěpánovská 1176, 666 02 Předklášteří, IČ: 262 47 461**, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, **společnost MERTASTAV, s.r.o. se sídlem Štěpánovská 1176, 666 02 Předklášteří, IČ: 262 47 461**, tím, že při realizaci stavby vodního díla „II/385 Hradčany – průtah, II. stavba SO 301 Dešťová kanalizace v k. ú. Hradčany u Tišnova, v obci Hradčany, kraji Jihomoravském, na pozemcích p. č. 19, 98, 30/7 a 392/1“ prováděl prostřednictvím zaměstnanců dne 7. května 2014 v obci Hradčany, ulici Tišnovská, u domu č. p. 20 zemní práce při výkopu rýhy pro nově budovanou kanalizaci, přičemž při ručním výkopu sondy pro zjištění polohy plynárenského zařízení v místě křížení došlo krumpáčem k poškození plynárenského zařízení – středotlakého plynovodu PE D 90, porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona, čímž **se dopustil spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti MERTASTAV, s.r.o. se sídlem Štěpánovská 1176, 666 02 Předklášteří, IČ: 262 47 461, za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 3 000 Kč** (slovy: tři tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12214.

III. Podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České

národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12214.

Odůvodnění:

I. Kontrolní zjištění

Příkazní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 18. června 2014 u společnosti MERTASTAV, s.r.o. se sídlem Štěpánovská 1176, 666 02 Předklášteří, IČ: 262 47 461 (dále též „kontrolovaná osoba“ nebo „účastník řízení“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), za účelem kontroly dodržování § 68 odst. 3 energetického zákona. Kontrola byla vedena pod sp. zn.: 05787/2014-ERU.

Při kontrole bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba při realizaci stavby vodního díla „II/385 Hradčany – průtah, II. stavba SO 301 Dešťová kanalizace v k. ú. Hradčany u Tišnova, v obci Hradčany, kraji Jihomoravském, na pozemcích p. č. 19, 98, 30/7 a 392/1“ prováděl prostřednictvím zaměstnanců dne 7. května 2014 v obci Hradčany, ulici Tišnovská, u domu č. p. 20 zemní práce při výkopu rýhy pro nově budovanou kanalizaci, přičemž při ručním výkopu sondy pro zjištění polohy plynárenského zařízení v místě křížení došlo krumpáčem k poškození plynárenského zařízení – středotlakého plynovodu PE D 90. Poškozením plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu. Poškozením plynárenského zařízení došlo k úniku 26 m³ zemního plynu za dobu 180 minut. Náklady spojené s opravou plynovodu byly kontrolovanou osobou uhrazeny.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo kontrolovanou osobou bezprostředně nahlášeno společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. spravující poškozené plynárenské zařízení provozované společností RWE GasNet, s.r.o., která o události ze dne 7. května 2014 pořídila protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení pod č. [REDAKCE] včetně protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení.

O výsledku kontroly byl dne 1. srpna 2014 pořízen protokol č. K017714, který byl kontrolované osobě doručen téhož dne. Námitky vůči protokolu nebyly uplatněny.

II. Průběh příkazního řízení a zjištění stavu věci

Podle § 150 odst. 1 správního řádu povinnost v řízení z moci úřední a ve sporném řízení lze uložit formou písemného příkazu. Příkaz může správní orgán vydat, považuje-li skutkové zjištění za dostatečné; vydání příkazu může být prvním úkonem v řízení. Podle obsahu podkladů shromážděných Energetickým regulačním úřadem v kontrole k této věci, má Energetický regulační úřad za to, že podmínky pro postup podle § 150 odst. 1 správního řádu jsou splněny a věc lze vyřídit vydáním příkazu o uložení pokuty, který je současně prvním úkonem v řízení.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 21. srpna 2014 kontrolní spis pod č. j.: 05787/2014-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu pod č. j.: 007884-2/2014-

ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu za dostačující pro zjištění stavu věci ve smyslu § 150 odst. 1 správního řádu.

Městský úřad Tišnov, odbor životního prostředí, dne 1. srpna 2013 vydal rozhodnutí pod č. j.: [REDAKCE], kterým vydal stavební povolení na stavbu vodního díla „„II/385 Hradčany – průtah, II. stavba SO 301 Dešťová kanalizace v k. ú. Hradčany u Tišnova, v obci Hradčany, kraji Jihomoravském, na pozemcích p. č. 19, 98, 30/7 a 392/1“. Rozhodnutí nabylo právní moci 19. září 2013. Součástí rozhodnutí bylo stanovení podmínek pro realizaci stavby. Podle podmínek stanovených pod písm. e) bylo při realizaci stavby třeba respektovat vyjádření RWE JMP, a.s., ze dne 3. srpna 2012 pod č. j.: [REDAKCE].

Na základě smlouvy o dílo ze dne 27. března 2014 se účastník řízení zavázal ke zhotovení části díla – stavby povolené Městským úřadem Tišnov. O předání staveniště byl dne 24. března 2014 sepsán protokol. Podle přílohy protokolu byl přejímající seznámen s dokumenty, které jsou pro předávané staveniště závazné a se zvláštnostmi stavby. Výslovně byl přejímající seznámen trasou, druhem a hloubkou uložení inž. sítí a ochranných pásem.

Na základě požadavku účastníka řízení bylo dne 8. dubna 2014 provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Přestože účastník řízení znal podmínky stanovené pro výkon stavebních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, došlo dne 7. května 2014 u domu č. p. 20 při provádění zemních prací při výkopu rýhy pro nově budovanou kanalizaci, přičemž při ručním výkopu sondy pro zjištění polohy plynárenského zařízení v místě křížení došlo krumpáčem k poškození plynárenského zařízení – středotlakého plynovodu PE D 90. Poškozením plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu. Poškozením plynárenského zařízení došlo k úniku 26 m³ zemního plynu za dobu 180 minut. Náklady spojené s opravou plynovodu byly kontrolovanou osobou uhrazeny.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno správci distribuční soustavy, společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. O škodní události byl téhož dne pořízen protokol. Škoda způsobená na plynárenském zařízení a náklad na jeho opravu byly účastníkem řízení uhrazeny.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategoričtý zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo

k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona, poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prostřednictvím zaměstnanců prováděl dne 7. května 2014 zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Podle zjištěného stavu věci bylo plynárenské zařízení poškozeno při ručním kopání sondy v místě křížení kanalizace s plynovodem. Účastník řízení postupoval v souladu s podmínkami stanovenými pro práci v ochranném pásmu, když zjišťoval polohu plynárenského zařízení pomocí sondy prováděné ručním způsobem. Lze proto hovořit o tom, že účastník řízení činil vše pro to, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Nicméně již při vlastním zjišťování polohy plynárenského zařízení postupoval neopatrně, což vedlo ke vzniku poškození. Tato okolnost vzniku poškození sice nezbavuje účastníka řízení odpovědnosti za správní delikt podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ale významným způsobem ovlivňuje závažnost jednání účastníka řízení a výši uložené pokuty.

Důsledkem poškození plynovodního zařízení byl podle provozovatele distribuční soustavy únik zemního plynu o objemu 26 m³. Dodávka plynu nebyla přerušena. O způsobu a rozsahu poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení vypovídá protokol o poškození plynárenského zařízení třetí stranou. Tyto okolnosti budou mít rovněž význam pro posouzení závažnosti a stanovení výše pokuty.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Ze stanoviska společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. a.s. vyplývá, že stavebními pracemi bude dotčeno ochranné pásmo plynárenského zařízení a je nezbytné dodržovat stanovené podmínky, kterými byl souhlas se stavbou podmíněn. Podle obsahu stanoviska se jedná o písemný souhlas se stavební činností udělený podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona provozovatelem distribuční soustavy. Z obsahu tohoto stanoviska je

zjistitelné, že účastník řízení jako zhotovitel stavby byl sice zprostředkovaně, přesto jako zhotovitel díla obeznámen s tím, že stavební činnost bude probíhat s možným dotčením ochranného pásma plynárenského zařízení a je nezbytné dodržet podmínky stanovené pro stavební činnost s dotčením ochranného pásma.

Ve správním řízení bylo ovšem zjištěno, že účastník řízení stanovené podmínky pro realizaci stavební činnosti v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 4 písm. b) nerespektoval, když stavební činnost nebyla prováděna v souladu se stanovenými podmínkami. Zcela zásadní pochybení spočívalo v tom, že účastník řízení v rozporu s bodem 6) stanoviska při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení neučinil taková opatření, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo.

Pokud bylo v řízení zjištěno, že k poškození vytyčeného plynárenského zařízení došlo v důsledku neopatrného ručního hloubení sondy, nezbavuje tato okolnost účastníka řízení odpovědnosti za správní delikt, protože odpovědnost právnické osoby je odpovědností objektivní, která není podmíněna zaviněním. Nicméně tato okolnost bude mít význam pro stanovení výše pokuty.

Lze proto konstatovat, že účastník svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení stavební činností v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl dne 7. května 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hradčany, ulici Tišnovská, u domu č. p. 20 zemní práce související s realizací výstavby kanalizace, přičemž touto činností došlo k poškození STL plynovodní přípojky pro dům č. p. 20 a tím porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým).

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik zemního plynu, přičemž došlo k přerušení dodávky zemního plynu do jednoho odběrného místa. V jednání účastníka lze tudíž shledat jistou společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném

a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy bez přerušení dodávky zemního plynu.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlédnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení měl k dispozici pro stavební činnost v ochranném pásmu stanovisko provozovatele distribuční soustavy podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona, zařízení bylo vytyčeno, a k poškození plynárenského zařízení došlo v důsledku pochybení zaměstnance při ručním hloubení sondy. Tyto okolnosti závažnost správního deliktu významně snižují.

Při hodnocení následků správního deliktu a doby trvání správního deliktu je třeba vyjít z okolností, že v důsledku poškození plynovodní přípojky došlo k úniku zemního plynu o objemu 26 m³ po dobu 180 minut bez přerušení dodávky zákazníkům. Z pohledu zájmu společnosti na bezpečný a spolehlivý provoz plynárenských zařízení, je třeba konstatovat, že následky správního deliktu nebyly v tomto konkrétním případě natolik významné a závažnost spáchaného správního deliktu je z tohoto pohledu spíše nízká. Jako okolnost snižující

závažnost správního deliktu je rovněž třeba vyhodnotit bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a skutečnost, že účastníkem řízení byla již uhrazena škoda způsobená provozovateli distribuční soustavy.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 3 000 Kč u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby podnikající ve stavebnictví uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu § 91d odst. 2 energetického zákona byla výše sankce stanovena na částku 3 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samém dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor a to ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu. Odpor je třeba podat u Energetického regulačního úřadu, který příkaz vydal. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Aleš Landsmann, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

Obdrží:

MERTASTAV, s.r.o.